

Főoldal > ... > Családi Ügyek, Öröklés > Öröklés > Öröklés > Austria

Öröklés

 Ausztria

Tartalomszolgáltató:

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

A tájékoztatók elkészítésében közreműködött az [Európai Unió Közjegyzőségeinek Tanácsa \(CNUE\)](#).

1 Hogyan készül a végintézkedés (végrendelet, közös végrendelet, öröklési szerződés)?

Végrendelet készítésekor különleges alaki követelményeket kell betartani. Az osztrák jogban elismert végrendeleti típusok a következők:

- közjegyző vagy bíróság által készített közvégrendelet;
- a végrendelkező által kézzel írt és aláírt holográf végrendelet; és
- írásbeli végrendelet (kézzel írt vagy a végrendelkezőtől eltérő személy által gépelt), amelyet három tanú jelenlétében kell elkészíteni.

Öröklési szerződést (a polgári törvénykönyv [*Allgemeines bürgerliches Gesetzbuch* – ABGB] 1249. és azt követő szakaszai) csak házastársak, jegyespárok (akik ténylegesen össze is házasodnak), valamint a (jövőbeli) bejegyzett élettársak köthetnek, és azt közjegyzői okirat formájában kell elkészíteni (a közjegyzői okiratokról szóló törvény [*Notariatsaktsgesetz*] 1. szakasza (1) bekezdésének a) pontjával összhangban); két tanú vagy egy második közjegyző jelenléte szükséges. Az öröklési szerződés, amelynek meg kell felelnie a végrendeleti intézkedések érvényességi követelményeinek, nem rendelkezhet a hagyaték több mint háromnegyed részéről. Ezzel kapcsolatban a bejegyzett élettársaknak ugyanolyan jogaik vannak, mint a házastársaknak és a jegyespároknak (az ABGB 1217. szakasza).

Közös végrendeletet csak házastársak vagy bejegyzett élettársak készíthetnek (az ABGB 586. szakasza).

A halál esetére szóló ajándékozást (*donationes mortis causa*: személyes vagyontárgy elajándékozása olyan személy által, aki arra számít, hogy a közeljövőben meghal, és amely csak az ajándékozó halálát követően lép teljeskörűen hatályba) az ABGB 603. szakasza szabályozza, és arról közjegyzői okiratba foglalt szerződésben kell rendelkezni.

2 Nyilvántartásba kell-e vetetni a végintézkedést, és ha igen, hogyan?

A végrendeletet, az öröklési szerződést és bármely, az öröklési jogról vagy a kötelekről való lemondásról szóló szerződést be lehet jegyeztetni az osztrák központi végrendeleti nyilvántartásba (*Österreichisches Zentrales Testamentsregister*) (a közjegyzői törvény [*Notariatsordnung*] 140b. szakasza), feltéve, hogy az okiratot közjegyzőnél, bíróságnál vagy ügyvédnél letétbe helyezték. Ezt az elektronikus nyilvántartást az osztrák közjegyzői kamara (*Österreichische Notariatskammer*) kezeli, és ez az egyetlen jogszabályban szabályozott végrendeleti nyilvántartás. A bíróságok és a közjegyzők minden ilyen okiratot kötelesek bejelenteni a nyilvántartásnak (a közjegyzői törvény 140c. szakaszának (2) bekezdése). A nyilvántartásba vétel azt a célt szolgálja, hogy ezeket az okiratokat könnyebb legyen fellelni a hagyatéki eljárás során. Az ügyvédek és az ügyvédi irodák a végrendeleteket és az egyéb végintézkedéseket bejegyeztethetik az osztrák ügyvédek

végrendeleti nyilvántartásába (*Testamentsregister der österreichischen Rechtsanwälte*). A hagyatéki eljárás során a bírósági biztos köteles keresést végezni az osztrák központi végrendeleti nyilvántartásban és az osztrák ügyvédek végrendeleti nyilvántartásában, és köteles dokumentálni a keresés eredményét (a nemperes eljárásokról szóló törvény [*Außerstreitgesetz - AußStrG*] 145a. szakasza).

3 Korlátozott-e a végintézkedési szabadság (van-e például kötelesrész)?

A kötelesrész (amely korlátozza a végrendelezési szabadságot) az elhunyt személy hagyatéka törvényes örökrészeinek felét teszi ki. Az elhunyt leszármazói és túlélő házastársa vagy bejegyzett élettársa kötelesrészre jogosult. Ha a kötelesrészre jogosult személy soha nem ápolta közeli kapcsolatot az elhunytal, vagy már régóta (körülbelül 20 éve) nem állt fenn közöttük ilyen kapcsolat, a kötelesrész összege csökkenthető.

A kötelesrész az elhunyt hagyatéka értékének az a része, amelyet a kötelesrészre jogosult személyek között kell felosztani. A kötelesrészt készpénzben kell kifizetni. A kötelesrész azonban az elhunyt halála esetére szóló ajándékozással (az ABGB 780. szakasza) vagy élők közötti ajándékozással (az ABGB 781. szakasza) is teljesíthető.

A kötelesrészre való jogosultságot az igényről való tudomásszerzéstől számított 3 éven belül, legkésőbb azonban 30 éven belül kell a bíróság előtt érvényesíteni (az ABGB 1487. szakasza). Az elévülési idő az igényt megalapozó tényekről való tudomásszerzés időpontjában, legkésőbb azonban az elhunyt személy halálát követő 1 év elteltével kezdődik meg (az ABGB 765. és 1487a. szakasza).

A kötelesrésztől a végrendelező életében is le lehet mondani. A lemondást közjegyzői okiratban vagy hivatalos bírósági feljegyzésben kell rögzíteni (az ABGB 551. szakasza).

4 Ki mennyit örököl végintézkedés hiányában?

Ha az elhunytnek nincs túlélő házastársa, bejegyzett élettársa vagy gyermeke, az elhunyt szülei és azok leszármazói (az elhunyt testvérei) örökölnek (az ABGB 735. és 736. szakasza).

Ha az elhunytnek nincs túlélő házastársa vagy bejegyzett élettársa, azonban vannak gyermekei, a gyermekek egyenlő arányban örökölnek (az ABGB 732. szakasza).

Ha az elhunytnek van túlélő házastársa vagy bejegyzett élettársa, gyermekei azonban nincsenek, a túlélő házastárs vagy a bejegyzett élettárs lesz az egyedüli örökös.

Ha az elhunytnek túlélő házastársa vagy bejegyzett élettársa és szülei is vannak, a házastárs vagy a bejegyzett élettárs a hagyatéka kétharmadát örököli, továbbá a törvény által biztosított elsőbbségi hagyományt (amely alapján a háztartási tárgyakra jogosult). A hagyatéka egyharmada egyenlően oszlik meg az elhunyt szülei között (az ABGB 744. szakaszának (1) bekezdése).

A nem bejegyzett élettárs (élettárs) akkor örököl, ha nincsenek törvényes örökösök. Ellenkező esetben csak akkor örököl, ha van erre vonatkozó végintézkedés. A túlélő élettársat azonban védi a bérletről szóló törvény (*Mietrechtsgesetz*) és a lakások közös tulajdonáról szóló törvény (*Wohnungseigentumsgesetz*). Ha az elhunyt és az élettárs egy lakás közös tulajdonosai voltak (közös lakástulajdon), az elhunyt tulajdonrésze a túlélő élettársat illeti. Ezen túlmenően az élettárs törvényben biztosított elsőbbségi hagyománnyal rendelkezik, amely alapján jogosult arra, hogy legfeljebb 1 évig továbbra is a közös otthonban éljen, és használja a közös háztartási tárgyakat, amennyiben azok szükségesek ahhoz, hogy továbbra is a korábbi életkörülményeinek megfelelően éljen.

5 Melyik hatóság illetékes a következőkben?

5.1 öröklési ügyek

A kerületi bíróság (*Bezirksgericht*); a bírósági biztos (közjegyző) mint a bíróság szerve.

A hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatóság az a kerületi bíróság, amelynek területén az elhunyt utolsó hivatalos lakóhelye volt (utolsó lakóhely, szokásos tartózkodási hely) (a bírósági joghatóságról szóló törvény

[Jurisdiktionsnorm – JN] 105. szakasza a JN 65. és 66. szakaszával összefüggésben értelmezve). Az eljárás lefolytatása érdekében a kerületi bíróság a bírósági biztos minőségében eljáró közjegyző szolgálataira támaszkodik (a bírósági biztosokról szóló törvény [Gerichtskommissärsgesetz – GKG] 1. szakasza).

5.2 az örökség elfogadását vagy visszautasítását kimondó nyilatkozat átvétele

A kerületi bíróság; a bírósági biztos (közjegyző) mint a bíróság szerve.

5.3 a hagyomány elfogadását vagy visszautasítását kimondó nyilatkozat átvétele

A kerületi bíróság; a bírósági biztos (közjegyző) mint a bíróság szerve.

5.4 a kötelesrész elfogadását vagy visszautasítását kimondó nyilatkozat átvétele

A kerületi bíróság; a bírósági biztos (közjegyző) mint a bíróság szerve.

6 Az öröklés rendezésére vonatkozó, tagállami jog szerinti eljárás rövid leírása, beleértve a hagyaték felszámolását és az eszközök felosztását (indít-e például hivatalból örökösödési eljárást a bíróság vagy más illetékes hatóság)

Az öröklési eljárást (vagy „hagyatéki eljárást” [Verlassenschaftsverfahren]) a kerületi bíróság indítja meg, miután az öröklés bekövetkezését hivatalosan bejelentették. Az a kerületi bíróság illetékes, amelynek területén az elhunyt utolsó lakóhelye vagy szokásos tartózkodási helye volt. Az eljárást a közjegyző folytatja le bírósági biztos minőségében, és bírósági végzéssel zárul.

A hagyatéki eljárást hivatalból kell megindítani, amint a bíróság tudomására jut a haláleset (az AußStrG 143. szakaszának (1) bekezdése).

A bírósági biztos a bírósági hagyatéki eljárás keretében azonosítja az örökösöket (az ABGB 797. szakasza).

A bíróság biztos (a GKG 1. szakasza (2) bekezdése második albekezdésének b) pontja és 2. szakaszának (2) bekezdése) a következő esetekben hagyatéki leltárt készít: ha az örökség feltételes elfogadásáról szóló nyilatkozatot nyújtottak be (amely az örökös felelősségét az általa a hagyatékából átvett vagyontárgyak értékére korlátozza); ha a kötelesrészre esetlegesen jogosult bármely személy kiskorú vagy más jogcímen jogi képviselőre lehet szüksége; ha megadták az engedélyt arra, hogy az örökséget elkülönítsék az örökös vagyonától; ha utóörökös általi öröklést kell figyelembe venni, vagy ha zárt körű végrendeleti bizalmi vagyon jött létre; ha fennáll a lehetősége annak, hogy örökös hiányában az állam fog örökölni; vagy ha azt az arra jogosult személy vagy a hagyatéki gondnok kéri (az AußStrG 165. szakasza).

7 Hogyan és mikor válik valaki örökössé, illetve hagyományossá?

Senki sem veheti önhatalmúlag birtokba az örökséget. Az örökséget hivatalosan át kell adni, hogy az az örökös törvényes birtokába kerüljön, amely eljárás vagyonátzállás (*Einantwortung*) néven ismert, és a hagyatéki bíróság (*Verlassenschaftsgericht*) végzése alapján megy végbe (az ABGB 797. szakasza és az AußStrG 177. szakasza). A vagyon csak azt követően szállhat át, hogy az örökség elfogadásáról szóló nyilatkozatot az érintett személyek az öröklési igényük bizonyításául benyújtották és a bírósági hagyatéki eljárás lezárult. A tulajdonjog még ingatlan esetében is az átszállás időpontjában, azaz az új tulajdonos ingatlannyilvántartásba történő bejegyzésétől függetlenül száll át. Ha azonban az örökösök észszerű időn belül nem nyújtják be a bejegyzési kérelmet a földhivatalhoz, a bírósági biztos köteles helyettük benyújtani a kérelmet.

8 Felelős-e az örökös az elhunyt adósságaiért, és ha igen, milyen feltételek mellett?

Az örökösök az elhunyt tartozásaiért a teljes vagyonukkal felelnek. Ha azonban hagyatéki leltárt vettek fel, csak a hagyaték értékéig tartoznak felelősséggel.

9 Milyen dokumentumokat és/vagy információkat kell benyújtani rendszerint az ingatlan bejegyzéséhez?

A szerzés jogcímét igazoló okiratot be kell mutatni a földhivatali bíróságnak (*Grundbuchgericht*). Az örökösök kötelesek bemutatni az átszállási végzést, a hagyományosok pedig kötelesek bemutatni a hivatalos megerősítést. Ezenkívül szükséges lehet bemutatni az adó befizetésére vonatkozó igazolást és – az adott tartomány jogszabályaitól függően – az ingatlanügyletekre vonatkozó jogszabály alapján kiállított különleges engedélyt, valamint – adott esetben – a kedvezményezett állampolgárságára vonatkozó igazolást.

9.1 Kötelező vagy megkeresés alapján kötelező-e a hagyatéki gondnok kijelölése? Ha igen, milyen lépéseket kell tenni?

Nem kötelező hagyatéki gondnokot kijelölni.

9.2 Ki jogosult végrehajtani az elhunyt végintézkedését és/vagy kezelni a hagyatékot?

Az az örökös, aki az örökség elfogadásakor kielégítően bizonyítani tudja az öröklési jogát, jogosult az örökölt vagyon használatára és kezelésére, valamint az örökség képviselőjére, kivéve, ha a hagyatéki bíróság másként rendelkezik; ha több fél esetében is ez a helyzet, a felek közösen gyakorolják ezt a jogot, kivéve, ha ettől eltérően állapodnak meg (az ABGB 810. szakaszának (1) bekezdése).

9.3 Mik a gondnok jogai?

A végrendeleti végrehajtó csak másodlagos szerepet játszik az osztrák hagyatéki eljárás során. Ennek az az oka, hogy a hagyatéki eljárást a bíróság folytatja le, és a bíróság szerveként eljáró bírósági biztos gondoskodik arról, hogy teljesüljenek az elhunyt kívánságai. Az ABGB 816. szakasza szerint az elhunyt a végintézkedésében kijelölhet valakit, aki felelősséggel tartozik a végakarata végrehajtásáért. Az ilyen személy feladatkörét a végrendeleti intézkedés határozza meg, és e feladatok annak ellenőrzésétől, hogy az örökös/hagyományos teljesít-e bizonyos feltételeket vagy helyesen osztja-e fel a hagyatékot, a hagyaték kezeléséig terjedhetnek.

Ha a hagyatéki hitelezők kérelmére szóbeli eljárásra kerül sor (az ABGB 813–815. szakasza), a bírósági biztos köteles annak időpontját nyilvánosan kihirdetni, és arra a végrehajtót is be kell idéznie (az AußStrG 174. szakasza).

10 Milyen dokumentumokat állítanak ki rendszerint a hagyatéki eljárás során vagy azt követően a tagállami jog szerint a kedvezményezettek jogállásának és jogainak bizonyítására? Rendelkeznek ezek bizonyító erővel?

A bírósági biztos kérelemre hivatalos igazolást állít ki a kedvezményezetteknek, amely igazolja a képviselői jogukat (az AußStrG 172. szakasza, lásd a 9.2. pontot).

Miután az örökösök és az örökrészek véglegesen megállapításra kerültek, és bizonyítást nyert, hogy az egyéb feltételek is teljesülnek, a bíróságnak át kell adnia az örökséget az örökösöknek (az AußStrG 177. szakasza: átszállási végzés). Az átszállási végzés megtámadhatatlansági igazolással ellátott hivatalos példánya elegendő a hitelintézeteknél zárolt pénzek feloldásához (az AußStrG 179. szakasza).

Az európai öröklésről szóló 650/2012/EU rendelet 62. és azt követő cikkei szerinti európai öröklési bizonyítványt a bírósági biztos állítja ki. Amennyiben a kérelmező nem ért egyet az öröklési bizonyítvánnyal, azt a bíróságnak meg kell vizsgálnia. A bírósági biztos által kibocsátott bizonyítvány érvényét veszti, és annak helyébe a bíróság által kibocsátott bizonyítvány lép.

Ez a webhely az [Európa Önökért](#) portál része.

Örömmel vesszük [visszajelzését](#) arról, hogy hasznosnak találta-e az oldalon szereplő információkat.

■ Last update: 27/12/2024

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.